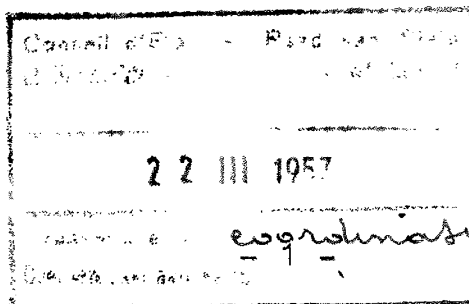

ML.

L. 5629/1.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 12e februari 1957 door de Minister van Openbaar Onderwijs verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de Verbeteringsraad voor het Normaalonderwijs", heeft de 7e maart 1957 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Instruction publique, le 12 février 1957, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif au conseil de perfectionnement de l'enseignement normal", a donné le 7 mars 1957 l'avis suivant :

De artikelen 5, 7 en 24, die over de benoeming van gewone leden en over de vernieuwing van de mandaten handelen, zouden beter één artikel vormen.

Voorts is er aperte tegenspraak tussen artikel 5, volgens hetwelk de leden voor zes jaar worden benoemd, en artikel 7 dat bepaalt : "De gewone leden van de raad worden om de drie jaar voor de helft hernieuwd en de eerste maal gebeurt dit bij loting".

Wenst de Regering - zoals de gemachtigde ambtenaar aan de Raad van State heeft verklaard - bij uitzondering, namelijk bij de eerste benoemingen, aan de helft der leden een mandaat van niet meer dan drie jaar te geven, zodat de gedeeltelijke vernieuwing van de raad om de drie jaar plaats kan hebben, dan kan de volgende tekst dienstig zijn, die artikel 5, tweede lid, zou worden :

"Het mandaat echter van de helft der gewone leden die voor de eerste maal bij toepassing van dit besluit worden benoemd, eindigt na drie jaar. Deze leden worden door uitloting aangewezen".

+

+ +

.../...

Voor artikel 6 stelt de Raad van State een tekst voor die aansluit bij artikel 9, § 4, van de wet van 28 juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken.

+

+ +

Volgens hetgeen de gemachtigde ambtenaar aangaande artikel 14 heeft verklaard, kunnen de afdelingen elk voor zich de Minister adviseren over aangelegenheden die onder hun bevoegdheid vallen (artikel 11).

De bevoegdheid van de afdelingen zou duidelijk uit de tekst zelf van het ontwerp moeten blijken.

Anderzijds omschrijft het ontwerp nergens de bevoegdheid van de raad in pleno. Na raadpleging van de gemachtigde ambtenaar geeft de Raad van State in overweging, artikel 14 met een tweede lid aan te vullen, als volgt :

"Vraagpunten betreffende de drie graden van normaalonderwijs worden door de raad in algemene vergadering onderzocht".

Daar de wet van 27 juli 1955 in de artikelen 10 en 40 gewag maakt van twee soorten van vrijstelling van diploma, dient artikel 14, 1°, van het ontwerp naar die twee artikelen te verwijzen.

+

+ +

.../...

Volgens de gemachtigde ambtenaar dient de regel van artikel 17 toepassing te vinden zonder dat onderscheid wordt gemaakt naargelang de wet het gunstig advies (artikel 40 van de wet van 27 juli 1955) dan wel het gewoon advies van de verbeteringsraad (artikel 10 van dezelfde wet) eist ; daarom stelt de Raad van State voor, het woord "gunstig" te schrappen.

+
+ +

Artikel 23 van het ontwerp, dat niets anders doet dan een voornemen te kennen geven, kan als overbodig worden geschrapt.

+
+ +

Artikel 25 is overbodig, nu de mandaten van de bij koninklijk besluit van 20 mei 1953 benoemde leden ingevolge de voorzieningen van dit besluit op 31 augustus 1956 een einde hebben genomen.

+
+ +

In verband met artikel 26 moge worden opgemerkt, dat een bepaling tot opheffing van artikel 16 van het koninklijk besluit van 20 november 1927 ook voorkomt in het ontwerp van besluit betreffende de

.../...

verbeteringsraad voor het middelbaar onderwijs. Artikel 26, 1°, dient te vervallen, tenzij het onderhavige besluit tot stand komt vóór het besluit betreffende de verbeteringsraad voor het middelbaar onderwijs.

Artikel 26, 2°, strekt tot opheffing van het koninklijk besluit van 20 december 1939, dat zijn rechtsgrond heeft in artikel 39, vierde lid, van de wet tot regeling van het lager onderwijs. Deze opheffingsbepaling kan beter overgebracht worden naar het ontwerp van besluit dat, op grond van dezelfde wetsbepaling, een verbeteringsraad voor het bewaarschoolonderwijs en het lager onderwijs inricht.

Voorts zijn bij het ontwerp alleen opmerkingen betreffende de vorm te maken ; zij behoeven geen commentaar en blijken uit de hierna voorgestelde tekst :

Koninklijk besluit houdende organiek reglement van de verbeteringsraad voor het normaalonderwijs.

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Gelet op de wet van 27 juli 1955 houdende regelen inzake inrichting van het onderwijs van de Staat, de provincies en de gemeenten, en inzake subsidiëring door de Staat van inrichtingen voor middelbaar, normaal- en technisch onderwijs, inzonderheid op artikel 39 ;

.../...

Gelet op het advies van de Raad van State ;

Op de voordracht van Onze Minister van
Openbaar Onderwijs,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

HOOFDSTUK I.- SAMENSTELLING.

Artikel 1.-

De verbeteringsraad voor het normaalonderwijs
bestaat uit een voorzitter, leden van rechtswege en
gewone leden.

Artikel 2.-

De raad wordt voorgezeten door de Minister
van Openbaar Onderwijs of door zijn gemachtigde. Bij
afwezigheid van de voorzitter gelast de raad een van
zijn leden hem te vervangen.

Artikel 3.-

Van rechtswege lid zijn, zolang zij in
actieve dienst zijn :

1° de directeur-generaal van het lager en het normaal-
onderwijs ;

.../...

2° het hoofd van de dienst normaalonderwijs;

3° de inspecteurs-generaal van het normaalonderwijs.

Artikel 4.-

Gewoon lid zijn achttien personen, gekozen uit de personeelsleden in actieve dienst in de Staat, de provincies en de gemeenten tot stand gebrachte onderwijsinrichtingen.

Artikel 5.-

Gewone leden worden door de Koning benoemd voor een tijdperk van zes jaar. Hun mandaat kan worden vernieuwd.

Het mandaat echter van de helft der gewone leden die voor de eerste maal bij toepassing van dit besluit worden benoemd, eindigt na drie jaar. Deze leden worden door uitloting aangewezen.

Bij vacature vóór het einde van een mandaat voltooit de opvolger het mandaat van zijn voorganger.

Artikel 6.-

De raad wordt samengesteld met inachtneming van een passend evenwicht tussen beide taalgemeenschappen.

Artikel 7.-

Elk lid dat de hoedanigheid uit hoofde waarvan hij is benoemd verliest, houdt op van de raad deel uit te maken.

Artikel 8.-

De raad wordt bijgestaan door een secretaris en een adjunct-secretaris, die tot een verschillende taalrol behoren.

Zij worden door de Minister aangewezen uit de ambtenaren en beampten van het bestuur van het normaalonderwijs.

Artikel 9.-

De pedagogische adviseurs van het Ministerie van Openbaar Onderwijs wonen van rechtswege, met raadgevende stem, de zittingen van de raad en zijn afdelingen bij. Hetzelfde geldt voor de inspecteurs van het normaalonderwijs, wanneer een punt dat hun studiegebied aangaat op de agenda staat.

Artikel 10.-

De verbeteringsraad voor het normaalonderwijs wordt verdeeld in drie afdelingen, die bevoegd zijn,
- de eerste, voor het normaalonderwijs voor bewaarschoolonderwijzeressen ;

.../...

- de tweede, voor het lager normaalonderwijs ;
- de derde, voor het middelbaar normaalonderwijs.

Artikel 11.-

Buiten de leden van rechtswege, omvat :

- 1° de afdeling voor het normaalonderwijs voor bewaarschoolonderwijzeressen vier gewone leden van wie er drie tot het onderwijzend personeel van het normaalonderwijs voor bewaarschoolonderwijzeressen en één tot het onderwijzend personeel van het bewaarschoolonderwijs behoren ;
- 2° de afdeling voor het lager normaalonderwijs zeven gewone leden van wie er vijf tot het onderwijzend personeel van het lager normaalonderwijs, één tot het onderwijzend personeel van de Rijksuniversiteiten en één tot het onderwijzend personeel van het lager onderwijs behoren ;
- 3° de afdeling voor het middelbaar normaalonderwijs zeven gewone leden van wie er vier tot het onderwijzend personeel van het middelbaar normaalonderwijs, één tot het onderwijzend personeel van de Rijksuniversiteiten, één tot het onderwijzend personeel van het middelbaar onderwijs van de lagere graad en één tot het onderwijzend personeel van het secundair technisch onderwijs van de lagere graad behoren.

.../...

Artikel 12.-

De in artikel 11 bedoelde leden van het onderwijzend personeel van de Rijksuniversiteiten moeten titularis zijn van een leerstoel in de opvoedkunde of in de methodiek.

HOOFDSTUK II.- BEVOEGDHEID.Artikel 13.-

De verbeteringsraad voor het normaalonderwijs of zijn afdelingen dienen van advies :

- 1° over de aanvragen om vrijstelling van diploma als bedoeld in de artikelen 10 en 40 van de wet van 27 juli 1955 ;
- 2° over alle vraagpunten die de Minister van Openbaar Onderwijs of zijn afgevaardigde bij de raad aanhangig maakt.

Vraagpunten betreffende de drie graden van normaalonderwijs worden door de raad in algemene vergadering onderzocht.

HOOFDSTUK III. - WERKWIJZE.Artikel 14.-

... (tekst van artikel 15 van het ontwerp) ...

.../...

Artikel 15.-

De raad stelt zijn huishoudelijk reglement vast. Dit wordt ter goedkeuring aan de Minister voorgelegd.

Artikel 16.-

De raad, in algemene vergadering of per afdeling, beraadslaagt slechts op geldige wijze wanneer de meerderheid der leden aanwezig is. Wanneer de wet echter het advies van de verbeteringsraad vereist en deze tweemaal is bijeengeroepen zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, kan hij na een nieuwe oproeping op geldige wijze beraadslagen, onverschillig hoeveel leden aanwezig zijn.

Artikel 17.-

Resoluties worden bij volstrekte meerderheid genomen. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

Artikel 18.-

De voorzitter kan in of buiten de raad gekozen personen belasten met informatieopdrachten, met de uitvoerige studie van de voor onderzoek aan de raad voorgelegde vraagpunten, met voorbereidend werk en met het uitbrengen van adviezen.

Op verzoek van de voorzitter mogen de buiten de raad gekozen personen de vergaderingen van de raad met raadgevende stem bijwonen.

.../...

Artikel 19.-

Vraagpunten aangaande de inrichting van de normaalstudiën voor bewaarschoolonderwijzeressen kunnen, bij ministeriële beslissing, gemeenschappelijk door de afdeling normaalonderwijs voor bewaarschoolonderwijzeressen van de verbeteringsraad voor het normaalonderwijs en de afdeling bewaarschoolonderwijs van de verbeteringsraad voor het bewaarschoolonderwijs en het lager onderwijs worden onderzocht.

Artikel 20.-

Vraagpunten aangaande de inrichting van de lagere normaalstudiën kunnen, bij ministeriële beslissing, gemeenschappelijk door de afdeling lager normaalonderwijs van de verbeteringsraad voor het normaalonderwijs en de afdeling lager onderwijs van de verbeteringsraad voor het bewaarschoolonderwijs en het lager onderwijs worden onderzocht.

Artikel 21.-

Ingeval de artikelen 19 en 20 in toepassing worden gebracht, wordt, nadat de punten van de agenda in gemeenschappelijke zitting zijn onderzocht, door iedere afdeling beraadslaagd, gestemd en afzonderlijk geadviseerd.

.../...

HOOFDSTUK IV.- SLOTBEPALINGEN.

Artikel 22.-

... (tekst van artikel 27 van het ontwerp)...

Artikel 23.-

... (tekst van artikel 28 van het ontwerp)...

Gegeven te ,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Openbaar Onderwijs,

Les articles 5, 7 et 24 qui traitent de la nomination des membres ordinaires et du renouvellement des mandats gagneraient à être fusionnés.

Il existe en outre une contradiction manifeste entre l'article 5, qui prévoit que les membres ordinaires sont nommés pour une période de six ans, et l'article 7, selon lequel "les membres ordinaires du conseil sont renouvelés par moitié tous les trois ans et, pour la première fois, par tirage au sort".

S'il entre dans les intentions du Gouvernement - ainsi que le fonctionnaire délégué l'a exposé au Conseil d'Etat - de n'accorder à titre exceptionnel qu'un mandat de trois ans à la moitié des membres ordinaires et ce, lors des premières nominations, de manière à permettre le renouvellement partiel du conseil tous les trois ans, cette intention pourrait être traduite dans un texte ainsi conçu, qui deviendrait l'article 5, alinéa 2 :

"Toutefois le mandat de la moitié des membres ordinaires nommés pour la première fois en application du présent arrêté prendra fin après trois ans. Ces membres sont désignés par le sort".

+

+

+

.../...

Pour l'article 6, le Conseil d'Etat propose une rédaction inspirée de l'article 9, § 4, de la loi du 28 juin 1932 relative à l'emploi des langues en matière administrative.

+
+ +

D'après les précisions fournies par le fonctionnaire délégué au sujet de l'article 14, les sections peuvent donner séparément leur avis au Ministre dans les matières relevant de leur compétence (article 11).

Les attributions des sections devraient ressortir clairement du texte même du projet.

D'autre part, aucune disposition du projet ne définit la compétence du conseil siégeant en séance plénière. Le Conseil d'Etat propose, après consultation du fonctionnaire délégué, de compléter l'article 14, par un alinéa 2 ainsi conçu :

"Les questions intéressant les trois degrés d'enseignement normal sont examinées par le conseil siégeant en séance plénière".

Enfin, comme la loi du 27 juillet 1955 prévoit en ses articles 10 et 40 deux espèces de dispense de diplôme, l'article 14, 1°, du projet devrait se référer à ces deux articles.

+
+ +

.../...

Le fonctionnaire délégué ayant signalé que la règle contenue à l'article 17 serait d'application sans qu'il y ait lieu de distinguer selon que la loi impose l'avis favorable du conseil de perfectionnement (article 40 de la loi du 27 juillet 1955) ou l'avis pur et simple de ce conseil (article 10 de la même loi), le Conseil d'Etat propose de supprimer le mot "favorable".

+

+ +

L'article 23 du projet, qui se borne à manifester une intention, est inutile et peut être omis.

+

+ +

L'article 25 est superflu puisque les mandats des membres nommés par arrêté royal du 20 mai 1953 ont pris fin le 31 août 1956 en vertu des dispositions de cet arrêté.

+

+ +

Il est à remarquer à propos de l'article 26, qu'une disposition abrogeant l'article 16 de l'arrêté royal du 20 novembre 1927 est également prévue dans le projet d'arrêté relatif au conseil de perfectionnement de l'enseignement moyen. A moins que le présent arrêté ne soit pris avant celui qui a trait au conseil de perfectionnement de l'enseignement moyen, l'article 26, 1°, doit être omis.

.../...

L'article 26, 2°, tend à abroger l'arrêté royal du 20 décembre 1939, qui trouve son fondement légal dans l'article 39, alinéa 4, de la loi organique de l'enseignement primaire. Il est préférable d'insérer cette disposition abrogatoire dans le projet d'arrêté qui organise, sur base de cette même disposition légale, un conseil de perfectionnement de l'enseignement gardien et primaire.

Pour le surplus, le projet n'appelle que des observations de forme qui ne requièrent aucun commentaire et ressortent du texte ci-après proposé :

Arrêté royal portant règlement organique du conseil de perfectionnement de l'enseignement normal.

BAUDOUIN, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu la loi du 27 juillet 1955: fixant des règles d'organisation de l'enseignement de l'Etat, des provinces et des communes, et de subvention par l'Etat d'établissements d'enseignement moyen, normal et technique, notamment l'article 39;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Instruction publique,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

.../...

CHAPITRE Ier. - COMPOSITION.Article 1er.-

Le conseil de perfectionnement de l'enseignement normal comprend un président, des membres de droit et des membres ordinaires.

Article 2.-

Le conseil est présidé par le Ministre de l'Instruction publique ou son délégué. En cas d'absence du président, le conseil charge un de ses membres de le remplacer.

Article 3.-

Sont membres de droit, tant qu'ils sont en activité de service :

- 1° le directeur général des enseignements primaire et normal;
- 2° le chef du service de l'enseignement normal;
- 3° les inspecteurs généraux de l'enseignement normal.

Article 4.-

Sont membres ordinaires, dix-huit personnes choisies parmi les membres du personnel en activité de service dans des établissements d'enseignement organisés par l'Etat, les provinces ou les communes.

Article 5.-

Les membres ordinaires sont nommés par le Roi, pour une période de six ans. Ces mandats sont renouvelables.

Toutefois, le mandat de la moitié des membres ordinaires nommés pour la première fois en application du présent arrêté prendra fin après trois ans. Ces membres seront désignés par le sort.

En cas de vacance avant l'expiration d'un mandat, le remplaçant achève le mandat de son prédécesseur.

Article 6.-

Le conseil est composé de manière à respecter un juste équilibre entre les deux communautés linguistiques.

Article 7.-

Tout membre qui perd la qualité en raison de laquelle il a été nommé cesse de faire partie du conseil.

Article 8.-

Le conseil est assisté d'un secrétaire et d'un secrétaire adjoint, appartenant à des rôles linguistiques différents.

Ils sont désignés par le Ministre parmi les fonctionnaires et agents de l'administration de l'enseignement normal.

Article 9.-

Les conseillers pédagogiques du Ministère de l'Instruction publique assistent de droit aux séances du conseil et de ses sections, avec voix consultative. Il en est de même des inspecteurs de l'enseignement normal, lorsque l'ordre du jour comporte une question relevant de leur discipline.

Article 10.-

Le conseil de perfectionnement de l'enseignement normal se divise en trois sections, compétentes ,

- la première, pour l'enseignement normal gardien;
- la deuxième, pour l'enseignement normal primaire;
- la troisième, pour l'enseignement normal moyen.

Article 11.-

Outre les membres de droit :

- 1° la section de l'enseignement normal gardien comprend quatre membres ordinaires dont trois appartiennent au personnel enseignant de l'enseignement normal gardien et un au personnel enseignant de l'enseignement gardien;
- 2° la section de l'enseignement normal primaire comprend sept membres ordinaires dont cinq appartiennent au personnel enseignant de l'enseignement normal primaire, un au personnel enseignant des universités de l'Etat et un au personnel enseignant de l'enseignement primaire;

3° la section de l'enseignement normal moyen comprend sept membres ordinaires dont quatre appartiennent au personnel enseignant de l'enseignement normal moyen, un au personnel enseignant des universités de l'Etat, un au personnel enseignant de l'enseignement moyen du degré inférieur et un au personnel enseignant de l'enseignement technique secondaire inférieur .

Article 12.-

Les membres du personnel enseignant des universités de l'Etat visés à l'article 11 doivent être titulaires d'une chaire de pédagogie ou de méthodologie.

CHAPITRE II. - ATTRIBUTIONS.

Article 13.-

Le conseil de perfectionnement de l'enseignement normal ou ses sections donnent un avis :

- 1° sur les demandes de dispense de diplôme prévues aux articles 10 et 40 de la loi du 27 juillet 1955;
- 2° sur toutes questions dont ils sont saisis par le Ministre de l'Instruction publique ou son délégué.

Les questions intéressant les trois degrés d'enseignement normal sont examinées par le conseil siégeant en séance plénière.

CHAPITRE III. - FONCTIONNEMENT.Article 14.-

... (texte de l'article 15 du projet) ...

Article 15.-

Le conseil établit son règlement d'ordre intérieur. Celui-ci est soumis à l'approbation du Ministre.

Article 16.-

Le conseil, siégeant en séance plénière ou en section, délibère valablement si la majorité des membres est présente. Toutefois, lorsque l'avis du conseil de perfectionnement est requis par la loi, et que le conseil a été convoqué à deux reprises sans réunir le nombre des membres nécessaire, il peut, après une nouvelle convocation, délibérer valablement, quel que soit le nombre de membres présents.

Article 17.-

Les résolutions sont prises à la majorité absolue. En cas de parité, la voix du président est prépondérante.

Article 18.-

Le président peut charger des personnalités, choisies au sein ou en dehors du conseil, de remplir certaines missions d'information, d'étudier en détail les questions soumises à l'examen du conseil, d'effectuer des travaux préparatoires et de formuler des avis.

Sur l'invitation du président, les personnalités choisies en dehors du conseil peuvent assister aux réunions, à titre consultatif.

Article 19.-

... (texte de l'article 20 du projet) ...

Article 20.-

... (texte de l'article 21 du projet) ...

Article 21.-

En cas d'application des articles 19 et 20, après avoir examiné en séance conjointe la question inscrite à l'ordre du jour, chaque section délibère, vote et donne un avis séparé.

CHAPITRE IV. - DISPOSITIONS FINALES.Article 22.-

... (texte de l'article 27 du projet) ...

Article 23.-

... (texte de l'article 28 du projet) ...

Donné à ,le

PAR LE ROI :

Le Ministre de l'Instruction publique,

ML.

L. 5629/1.

L. 5630/1.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren : J. SUETENS,
Messieurs :

eerste-voorzitter,
premier président,

H. BUCH,
K. MEES,

raadsheren van State,
conseillers d'Etat,

L. FREDERICQ,
F. DUCHENE,

bijzitters van de
afdeling wetgeving,
assesseurs de la
section de législation,

R. DECKMYN,

griffier.
greffier.

De overeenstemming tussen
de Nederlandse en de Franse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. K. MEES.

Het verslag werd uitgebracht
door de H. J. SAROT, substituut.

La concordance entre la version
néerlandaise et la version fran-
çaise a été vérifiée sous le con-
trôle de M. K. MEES.

Le rapport a été présenté
par M. J. SAROT, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) R. DECKMYN.

(get.) J. SUETENS.